

Microstrategy vervangt traditioneel dashboard door grafisch rijke variant

Dynamische dashboards

Robbert Hoeffnagel

Het lijkt of de wereld van web 2.0 met zijn functioneel rijke en interactieve internet-applicaties de wereld van Business Intelligence heeft bereikt. De nieuwe 'dynamic dashboards' van Microstrategy zijn niet alleen mooi om te zien, ze zijn voor de gebruiker bovendien intuïtief te benaderen en kunnen gemakkelijk worden meegenomen – ook als er geen verbinding met de onderliggende bronsystemen meer mogelijk is. Met een hoofdrol voor Flash.

Dashboards – wat viel daar lange tijd over te zeggen? Natuurlijk, het zijn handige hulpmiddelen om gebruikers de kans te geven beslissingen te nemen op basis van in de organisatie aanwezige gegevens.

Tegelijkertijd kennen deze oplossingen echter ook hun beperkingen. De bekende performance dashboards zijn bijvoorbeeld goed in staat om een aantal datasets in de vorm van tabellen of grafieken te presenteren; prima voor het communiceren van samenvattingen en overzichten. Bovendien kunnen mogelijkheden worden toegevoegd om *alerts* zichtbaar te maken. Een probleem van deze vorm van presenteren is echter wel dat hiertoe eerst data moeten worden geconsolideerd die verspreid over de gehele organisatie aanwezig zijn. Financiële informatie moet uit SAP of bijvoorbeeld Hyperion komen, een datawarehouse levert verkoop- of klanteninformatie en uit operationele databases zal informatie over bijvoorbeeld voorraadstanden of de website moeten worden opgehaald. Het gaat daarbij bovendien vrijwel altijd om een statische presentatie van informatie.

De dashboards bieden een wysiwyg-achtige manier van werken

Daarnaast kennen we natuurlijk de puur cijfermatige dashboards. Deze zijn in staat lijsten met data te presenteren zodat resultaten met doelstellingen kunnen worden vergeleken. Trends kunnen eventueel grafisch worden weergegeven. De mogelijkheden daarvan zijn echter nogal beperkt. Desondanks is dit in

veel gevallen een prima oplossing voor wie business managers de mogelijkheid moet verschaffen om op basis van KPI's te sturen en beslissingen te nemen. Om dit te kunnen realiseren is onder de motorkap echter wel eerst het nodige werk verzet. Bovendien gaat het hierbij vrijwel altijd om maatwerk waarbij een gepersonaliseerde reeks van KPI's op maat van iedere individuele gebruiker of rol moet worden samengesteld.

Flash-animaties

Maar bovenal zijn deze dashboards een beetje saai. Verder dan het bekende metertje komt men vaak niet. Microstrategy denkt dat er ruimte is voor meer dynamische dashboards (zie afbeelding 1). Wie een voorbeeld van zo'n nieuw dashboard ziet, denkt onmiddellijk aan met Flash vervaardigde animaties. En dat klopt ook, want Microstrategy is een samenwerking aangegaan met Adobe – de ontwikkelaar van Flash – en gebruikt nu Flash als een van de twee platformen voor deze grafisch zeer intensieve dashboards (de andere is AJAX; zie verder). Maar ook andere tools uit de stal van Adobe komen we bij deze dashboards tegen. Een van de belangrijkste kenmerken van een dynamisch dashboard is het feit dat het in staat is om een hele reeks van statische rapporten bijeen te brengen in één scherm. Bovendien is interactie mogelijk. Waar in de oude situatie de gebruiker sequentieel en herhaaldelijk individuele rapporten moet uitvoeren – of bekijken, zo u wilt – biedt een dynamisch dashboard een geïntegreerde kijk op data die op basis van een workflow bijeen worden gebracht.

Om te voorkomen dat de grote hoeveelheden informatie die in zo'n 'dashboard nieuwe stijl' worden gepresenteerd veranderen in een brij van data, is het belangrijk dat veel aandacht aan de presentatie wordt gegeven. Dat is voor Microstrategy een van de redenen geweest om met de Flash en Flex geheten ontwerp-tools van Adobe aan de slag te gaan. Een ander argument is het feit dat Flash-objecten breed ondersteund worden en op tal van manieren uitwisselbaar en toepasbaar zijn te maken.

Het gebruik van Flash maakte het voor het bedrijf mogelijk om de dashboards kwalificaties als 'beautiful' en 'engaging' mee te geven. 'Het oog wil ook wat' werd bij een presentatie over de dashboards vastgesteld en daarin lijkt Microstrategy goed te zijn geslaagd. Overigens is het niet per se nodig om altijd Flash als platform toe te passen.

De technologie maakt het mogelijk om eerst een ontwerp van het dashboard te maken en pas dan te kiezen voor het uiteindelijke platform. Dat mag Flash zijn, maar desgewenst kan ook gekozen worden voor AJAX (voor web 2.0-achtige presentatie op een intranet bijvoorbeeld), PDF of Microsoft Office te renderen. Voor het bouwen van de dashboards wordt gebruik gemaakt van Adobe's Flex-omgeving.

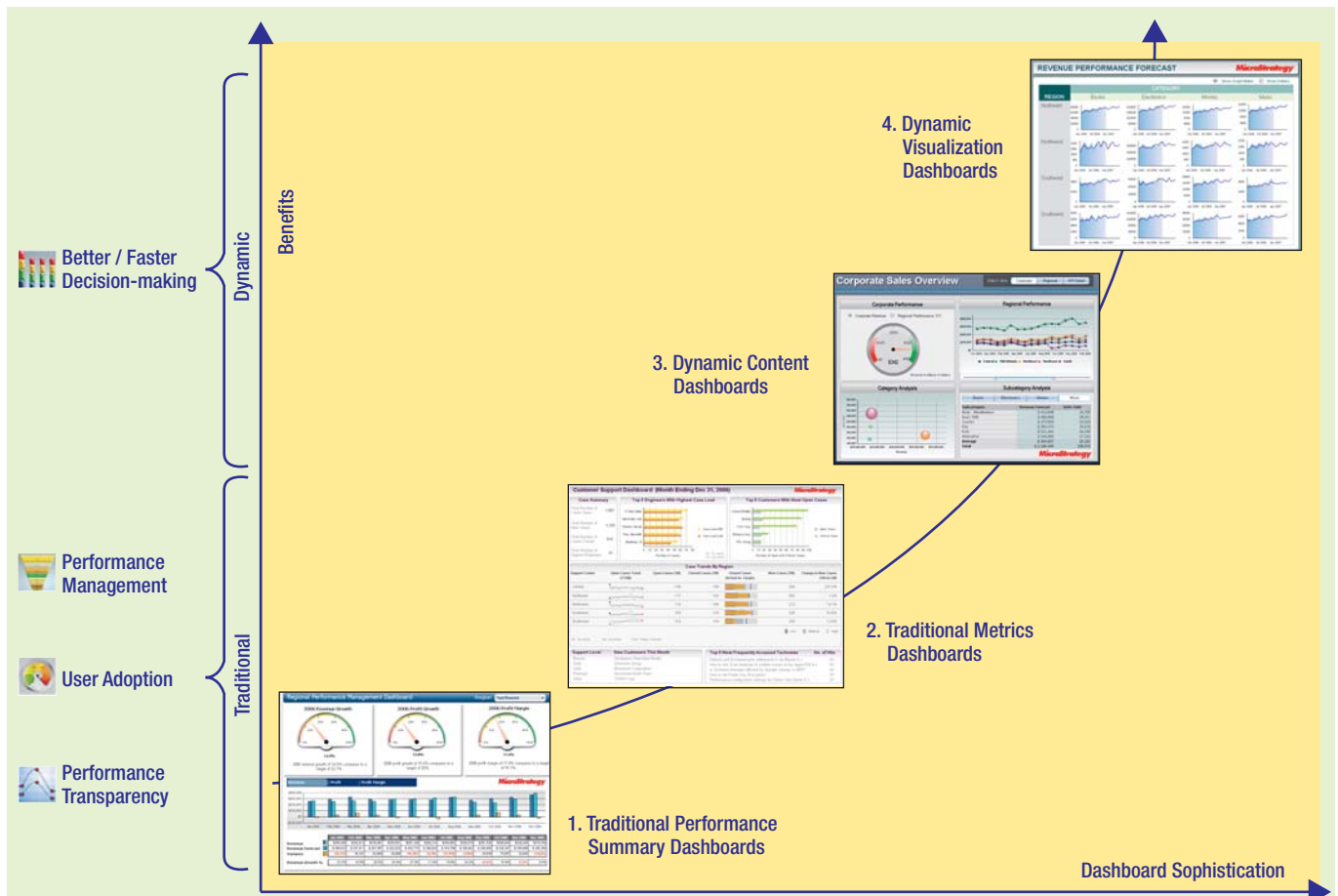
Grafische effecten

De dashboards zijn bedoeld om samen te werken met Microstrategy 8.1. Dat is de onderliggende Business Intelligence-infrastructuur. De dynamische dashboards voegen daar nieuwe mogelijkheden voor het presenteren van informatie aan toe en maken deel uit van wat binnen de architectuur van Microstrategy de 'reporting services' worden genoemd (zie afbeelding 2). De formeel 'dynamic enterprise dashboards' geheten hulpmiddelen maken gebruik van een aparte grafische engine die het rekenwerk voor alle grafische effecten, achtergronden, schaduwen, animaties en dergelijke voor zijn rekening neemt. Het gaat daarbij om grafische effecten en mogelijkheden die voorheen eigenlijk alleen bekend waren van de wereld van professionele presentaties en desktop publishing. Een eenmaal gerenderd dashboard oogt en voelt aan als een volwaardige desktop-applicatie.

De dashboards bieden een wysiwyg-achtige manier van werken, waarbij de gebruiker zelf naar hartenlust aan de slag kan met 3D-effecten, transparante lagen, schaduw effecten, afgeronde hoeken, verlooprasters, bezier curves en dergelijke. Het doel van dit alles is om een grafische presentatie te realiseren die oogt alsof deze in directiekamers of in brochures goed mee kan komen.

Informatiedichtheid

De informatiedichtheid die op deze manier bereikt kan worden, wijkt duidelijk af van de traditionele dashboards. Dat is mogelijk doordat naast de extra grafische mogelijkheden ook – letterlijk en figuurlijk – een gelaagde manier van werken mogelijk is. Hiertoe worden hulpmiddelen ingezet die eerder aan desktop-applicaties of web 2.0 doen denken, dan aan traditionele dashboards. Wordt de cursor bijvoorbeeld over een grafisch element bewogen, dan verschijnt direct een pop-up venster op het scherm waarin extra informatie is weergegeven. Ook kan met één muisklik geschakeld worden tussen een overzichtsgrafiek en de onderliggende data. Al deze data zullen in veel gevallen reeds in het Flash-object aanwezig zijn. Dat komt de snelheid natuurlijk zeer ten goede, aangezien men niet eerst data uit de onderliggende bronssystemen hoeft op te halen. Bovendien kan de gebruiker heel gemakkelijk

Afbeelding 1: Microstrategy verwacht dat met dynamische dashboards sneller betere beslissingen kunnen worden genomen.

langs grafische weg inzoomen op bepaalde gegevens die hij nader wil bekijken.

Om ervoor te zorgen dat een gebruiker dit soort functionaliteit intuïtief kan gebruiken – dan zouden in principe immers betere en snellere beslissingen mogelijk moeten zijn – kan bij het inrichten van het dashboard volop gewerkt worden met uit desktop applicaties bekende hulpmiddelen als knoppen, sliders, radio buttons, check-boxen en dergelijke. Met dat soort hulp-middelen zet de gebruiker bovendien met een muisklik filters of elementen aan of uit. Het resultaat is direct op het scherm te zien. De interface biedt verder ruimte aan panelen of tabbladen, waardoor meerdere pagina's met informatie kunnen worden gepresenteerd.

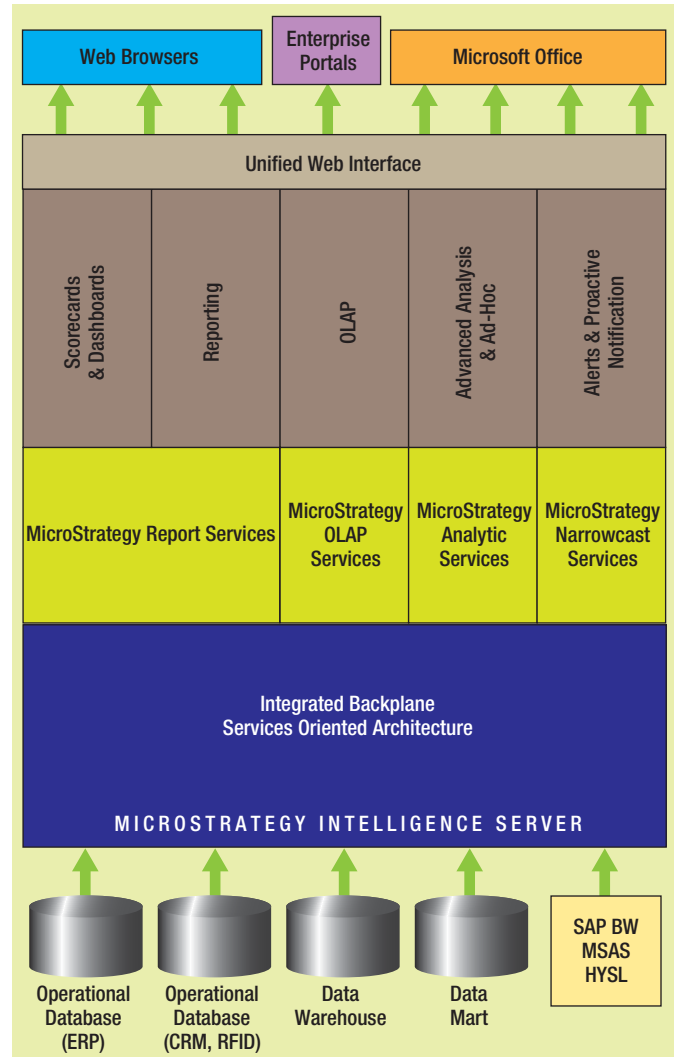
Flex kan worden gebruikt om zelf visualisaties te vervaardigen

Ten aanzien van de grafische mogelijkheden van de dashboards geldt dat deze allereerst afkomstig kunnen zijn uit de standaard bibliotheek die Microstrategy meevert. Daarnaast kan Flex worden gebruikt om zelf grafische elementen of visualisaties te vervaardigen. Bovendien zijn in community's op internet nogal wat visualisaties te vinden die met Flex zijn gebouwd. Deze kunnen in principe allemaal in de vorm van een plug-in in de dashboards worden toegepast.

Dashboards versturen

Microstrategy legt naast de grafische verbeteringen ook veel nadruk op het feit dat de nieuwe dashboards *portable* zijn. Bovendien kunnen zij offline worden gebruikt. Dat brengt interessante mogelijkheden met zich mee. Zo kunnen deze dashboards via e-mail worden verstuurd. Wie bijvoorbeeld periodiek en via e-mail een nieuwsbriefachtige rapportage verstuurt die dient als update van bepaalde werkprocessen of projecten, kan nu een dergelijk dashboard in de mail integreren. Daarnaast kunnen de dashboards als bijlage worden meege-stuurd. Deze kunnen vervolgens door de ontvanger lokaal worden gebruikt, maar ook weer worden doorgestuurd. Juist het feit dat het om een Flash-object gaat, maakt dat de gebruiksmogelijkheden van een dashboard flink zijn toegenomen. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk een of meer dashboards als een object in een Word-, Powerpoint- of Excel-document op te nemen, waarbij het dynamische karakter volledig bewaard blijft. Daarnaast kunnen de dashboards ook als zelfstandige Flash-objecten worden gebruikt.

Het is uiteraard wel van belang dat een weloverwogen keuze wordt gemaakt van de hoeveelheid onderliggende data die in het Flash-object worden opgenomen. De dashboards kunnen uiteraard data ophalen uit onderliggende systemen, maar bij

Afbeelding 2: De nieuwe dashboards maken deel uit van de 'reporting services' van Microstrategy.

gebruik als te versturen object speelt de hoeveelheid data die is opgenomen in het dashboard zelf natuurlijk wel een rol. Daar staat uiteraard tegenover dat hoe meer data worden opgenomen, hoe groter het object wordt en dat kan weer grenzen stellen aan de gebruiksmogelijkheden. Overigens hanteert het bedrijf voor deze manier van toepassen van dashboards de kreet 'portable, self-contained dashboards'.

Modernisatie

Microstrategy probeert met deze nieuwe aanpak een nieuwe categorie dashboards te creëren. Interessant daarbij is dat – eindelijk – de informatiedichtheid en informatiepresentatie elkaar niet meer in de weg zitten. Waar traditionele dashboards gekenmerkt worden door veel cijfers of de bekende maar inmiddels toch enigszins gedateerd overkomende metertjes, heeft het bedrijf het fenomeen 'dashboard' met name dankzij Flash in een klap flink gemoderniseerd.

Robbert Hoeffnagel is freelance journalist.